

Tensta konsthall

Bernd Krauss

Vi fortsätter BBDG

Tensta konsthall 13.6–29.9 2013

Stockholm Music and Arts 2–4.8 2013

En teatralisk och hemsnickrad tennis-boutique som bygger på boken **Sanningen - Mina år med Björn Borg** av Lars Skarke (1993) är inledningen till Bernd Krauss senaste projekt **Vi fortsätter BBDG**. Här finns gott om begagnade Björn Borg-kläder men inga underkläder - bara de plagg som inte längre är i produktion får ingå. Installationen väcker till liv historien om hur den kända tennisspelarens namn under titeln Björn Borg Design Group blev till ett välkänt varumärke. Efter att enligt kommunikationskonsulter ha "misshandlat" varumärket försvann personen Björn Borg ur bilden och kvar blev namnet. **Vi fortsätter BBDG** är en del av bildkonstprogrammet på Stockholm Music & Arts som går av stapeln 2-4 augusti på Skeppsholmen.

I princip alla former för traditionella kreativa uttryck dyker upp i Krauss nomadiska konstnärskap. Måleri, objekt, teckning, video, fotografi, performance mm, men också alternativa produktionsmodeller ställs i relation till en gör-det-självkultur – hantverkstekniker som att snida dreja, väva och snickra. Olika sorters kollektivt samlande och undersökande är återkommande inslag

i den här egensinniga produktionen. De ämnesområden som behandlas innefattar allt från sporthistoria och kyrkoarkitektur till stadsplaneringsfrågor och glesbygdstematik. Resultaten landar ofta någonstans mellan satir, absurt nonsens och taktisk antikonst.

Tillsammans med konstnärskolleger (bl a Jens Strandberg, Nina Svensson och Michael Thomas) har Krauss genomfört en rad workshops och andra projekt som inte sällan varit direkt beroende av publikens infall och vilja att delta. Interaktiviteten återkommer även i de mer materiella delarna av konstnärskapet; Krauss blandar gärna vad som verkar vara rena konstobjekt med snabbköpsvaror och annat som konsumtionssamhället lämnat efter sig i kaotiska materialarkiv. De blir till historiska och sociala topografier som försöker skapa känslomässiga band till sina betraktare.

Självpresentation

Krauss (född 1968 i Nürnberg) bor och arbetar i Stockholm, och är utbildad vid universitetet i Hildesheim. Han är förutom konstnär också, sedan 2006, huvudlärare på masterprogrammet i fri konst vid Piet Zwart Institute i Rotterdam. Han deltar

flitigt på både konstnärsdrivna och mer etablerade gallerier och museer. Hans tidigare produktion innefattar bl a: **Över det naturliga och under det förstådda** 2013 (tillsammans med Jens Strandberg); **Studiecirkel utan Bil (-men med en Sandlåda)**, ett samarbete med Nina Svensson på Gävle konstcentrum 2012; **Das ist heute möglich** (Det är möjligt idag), Kölnischer Kunstverein, Köln 2012 (delvis tillsammans med Jan Verwoert); **Camp e-dorf**, Piet Zwart Institute, Erkelsdorf/Oberpfalz 2012 och **Kapell Kapell vid vägen** med Nina Svensson på Murberget – Läns museet Västernorrland 2008. Sedan 1999 arbetar Krauss med sin fanzine/blogg **Der Riecher** (Nosen), som utforskar såväl traditionella som nyare former för kommunikation och offentlig debatt. berndkrauss.blogspot.com

Utställningen är en del av Tensta konsthalls programlinje med arkiv, bibliotek och samlingar.

Bernd Krauss introducerar utställningen kl 14 torsdag 20.6

Vi Fortsätter BBDG//TENSTA Konsthall//SM&AF//2013
Theater Societät: Simon Frisch (=Björn Borg), Michael Thomas (=Lars Skarke), Head of Purchasing: Constantin Rücker, Reklamkampanj: Jens Strandberg, för malewitchprojektet, Björn Borg Design-Prize: Nina Svensson, Kostym: TUA Skinnkläder, AD: Bernd Krauss, Litteratur: **Sanningen – Mina År med Björn Borg**, Lars Skarke (berättad och nedtecknad av Claes Lind), Månocket 1993; delar av projektet har tidigare presenterats i publikationen WEI NOTT, Cologne Contemporaries, Köln 2010 och i utställningen CRAFT/Carl Palm i Stockholm 2011.

Theater Societät består av:
Simon Frisch: Dr Simon Frisch har studerat konst, konsthistoria, litteratur- och filmvetenskap, filosofi och psykologi i Freiburg, Barcelona och vid universitetet i Hildesheim. Hans doktorsavhandling i Hildesheim och Jena behandlade Nouvelle Vague-traditionen. Frisch är också docent vid universitetet i Medellín och Zürich. Han leder nu avdelningen för film och mediastudier vid Bauhaus universitet i Weimar.

Michael Thomas: (födelsedag och stad okänt) är en pensionerad kulturvetare som idag arbetar med grafisk internet design. På sin fritid är Thomas också chef och curator för det alternativa utställningsrummet för samtida konst HINTERCONTI / Hamburg.

Bernd Krauß
Theater Societäts repertoar:

90min.;svart/vit; åldersgräns 18 (Theaterhaeuser Hildesheim/Weimar/1999)
Spelaren (Marmorsaal/Bad Ems 2001)
Studiecirkel Rumänien (Staatsbank Berlin 2001)
Äldre Herre söker sällskap (Freilichtbuehne St. Pauli/2001)
eleipS ehcsinakirfA (med Sonja Baeger/Giti Nourbakhsch/2001)
Ringaren i Notre Dame (GitiGiti Nourbakhsch/2001)
Hello Kiddy Monchichi (Giti Nourbakhsch/2001)
Sockerbjörnen är på väg (Kunstverein Nuernberg/2001)
der, die, das Serviteur (KuenstlerhaeuserKuenstlerhaeuser Worpswede/2004)

Den goda viljan (THE STREET/ Whitechapel Gallery/2008)
Den amerikanska soldaten (Goethe Institut New York/Performa 09/2009)

Hans Carlsson är konstnär, kritiker och medarbetare på Tensta konsthall.

Samtal mellan Bernd Krauss och Hans Carlsson

Hans Carlsson: Kan du berätta lite om bakgrunden till **Vi fortsätter BBDG**.

Bernd Krauss: Utställningen består av en affär med begagnade Björn Borg-produkter, och andra saker relaterade till den kände tennisspelaren. Bakgrunden är Lars Skarkes Bok **Sanningen – mina år med Björn Borg** från 1993. Boken beskriver vad som hände när namnet Björn Borg, med stor hjälp av just kompanjonen Skarke, övergick från person till varumärke i och med bildandet av **Björn Borg Design Group**.

HC: Hur fungerade **Björn Borg Design Group** och hur var den uppbyggd?

BK: BBDG var en internationell paraplyorganisation för olika klädproducenter som verkade internationellt, med kontor i bland annat Tokyo och New York. Flera olika aktörer var inblandade: sport-managers, producenter, banker och förstås Borg själv med alla sina pengar från proffskarriären. Stjärnans namn var tänkt att stå för kvaliteten.

HC: Kan du säga något om den fysiska utformningen av verket?

BK: Jag har valt att lägga ut mycket av ansvaret på performance- och teatergruppen "Theater Societät" (Simon Frisch, Michael Thomas och Bernd Krauss). Genom att välja det kollektiva teaterformatet hamnar själva tematiken mer i förgrunden, och projektet riskerar inte lika mycket att bli min personliga skulpturutställning. Det viktigaste är trots allt att historien om Björn Borg trettio år efter att han slutade med sin proffskarriär når fram. Det handlar om att iscensätta en serie visuella miniatyrer där de viktigaste – dramatiska och odramatiska – momenten i den manliga vänskapen - den mellan Borg och Skarke - blir återberättad. När verket sedan flyttar till Skeppsholmen för konstprogrammet på årets upplaga av Stockholm Music & Arts (2-4 augusti) kommer de performativa inslagen vara ännu mer framträdande, till förmån för den ganska materiella presentation som visas här i Tensta. Målet är i båda fallen att försöka förstå hur BBDG kunde ha fungerat idag.

HC: Ska man betrakta **Vi fortsätter BBDG** som en kritik av kommersialismen?

BK: Nej det är ingen regelrätt kritik. Men tematiken rör vid viktiga ämnen. Ett sådant är Socialdemokraternas försök att anställa Borg som vallokomotiv. Partiet försökte också, efter att Borg 1974 flyttat till skatteparadiset Monaco med sin enorma förmögenhet, med olika förmåner locka honom tillbaka till Sverige. Allt detta säger en del om Sveriges historia och politiska tradition. Jag har också personligen fått lära mig saker om politik och sporthistoria.

HC: Hur ser du på att själv träda tillbaka och låta andra bestämma utformningen av din konst? Försöker du efterlikna Björn Borgs strategi vid lanseringen av hans person som ett varumärke?

BK: Det är viktigt att betona att jag inte önskar träda tillbaka. Det är jag, Bernd Krauss, som är upprinnelsen till det du ser, jag tar gärna ett curatoriskt ansvar för utställningen eller verket. Men sedan ska det inte alls handla om vad jag upplever. Det gäller att lägga fram ett material och organisera det och göra det tillgängligt på ett nytt sätt. Vad gäller Björn Borg höll han sig undan medier och offentlighet. Skarke beskriver hur han knappast sa ett ord under de många år de arbetade tillsammans. Han

var väldigt mån om att starta BBDG, men ville sen ha så lite som möjligt med gruppen att göra. Men i början fungerade det inte så bra; Monaco-incidenten var besvärlig för såväl personen som varumärket. Men idag ser det annorlunda ut, knappast någon utanför Sverige född efter 1985 förknippar stjärnans namn med tennis. Så han fick som han ville till slut.

HC: I dina projekt finns ofta ett stort inslag av lek. Ett exempel är **Studiecirkel utan Bil (- men med en Sandlåda)** där du, tillsammans med Nina Svensson på inbjudan av Gävle konstcentrum, tog en sandlåda till Gävle slottstorg. Förbipasserande fick sedan bygga sandmodeller av hur ett framtida lokalsamhälle kunde se ut. Hur ser du på leken som konstnärlig metod? Man kan fundera på Sigmund Freuds kända antagande att lekens motsats inte är allvaret, utan snarare verkligheten. Några kommentarer?

BK: Oftast behövs det ingen konst. Vi, jag och Nina, trodde kanske att vi gjorde konst i Gävle, men för dem som kom till oss var detta mindre viktigt. Leken blev istället central. Jag tror fakta bör hanteras

med lite eller ingen respekt ibland, men det måste finnas en allvarlig botten och ett slags relation till samtiden. Det finns en risk annars att det bara blir något roligt. Men leken har trots allt en förmåga att öppna upp och bli ett slags demokratiskt, tillgängligt rum för åsikter och diskussion.

HC: Samlandet är en metod som du ofta använder dig av. Och då ofta ett samlande som har en historisk grund. Att bygga samlingar, eller arkiv, säger något om hur vi ser på det som varit. Hur förhåller du dig till det här som konstnär? Det faktum att du lägger saker till handlingarna och skriver historia?

BK: Som konstnär har jag mer frihet än en historiker. Kanske också en annan ambition – att skapa en icke-hierarkisk historia där alla kan vara med, eller som i varje fall, genom ett slags fysisk närhet, blir förstaelig för så många som möjligt.

HC: Konsthistoriskt finns det olika utgångspunkter för samlandet. Kan du nämna några sådana som varit viktiga för dig?

BK: Det gäller till att börja med att undvika den avantgardistiska tron på att man verkligen kan förändra något. Konsten har förmågan att aktivt delta i samhällsdebatten, men garanterar i sig ingen förändring. Den, likt varje individ, lever ett politiskt liv, även utan att ställa upp på några fullständiga ideologiska diskurser. Jag alltid sökt mig till en tradition som, efter konceptkonstens idealiserade världsbild, använde sig av det alldagliga. Som exempelvis Raffael Rheinberg som har ett helt oesoteriskt förhållande till det material han samlar in – allt från rostiga grejer och gatskyltar till material som överlevt museibränder. Det är först då man verkligen använder sig av det man plockat ihop som en estetisk dialog kan uppstå.

HC: Du har också en form av skrivande praktik som pågår i olika medier och sammanhang. Ett exempel är din blogg/fanzine, **Der Riecher** som blandar kritiska reflexioner över samtiden med mer vardagliga frågor och iakttagelser. Vad är ambitionen bakom den här bloggen? Och hur förhåller den sig till dina mer rumsliga installationer?

BK: **Der Riecher** (som på svenska betyder nosen) är en blandning mellan en dagbok och en mer regelrätt publikation. Jag tecknar, skriver och klistrar för hand, sedan fotograferar jag och lägger regelbundet upp resultatet på nätet. Återigen så är det något personligt och lekfullt som lyfts upp i en offentlighet där materialet får en kritisk verkan. Det är nog att varje ”nummer” av bloggen förses med markörer som för tankarna till andra former av media. Det kan vara ett årtal, eller en rubrik, eller något annat som efterliknar exempelvis tidningarnas språk. Det handlar om att ta plats i en offentlig diskussion med en återanvänd offentlig ”röst”. Tidningarnas och ideologiernas död syns i det faktum att det överhuvudtaget är möjligt att arbeta som jag gör. Det är också lite av denna gör-det-själv-men-säg-något-viktigt-anda som jag vill lyfta fram i mina rumsliga och sociala experiment.

HC: Hur förhåller du dig generellt till de olika platser och sammanhang du ställer ut i? Vad innebär det att ställa ut på Tensta konsthall för dig?

BK: Jag arbetar inte platsspecifikt men är intresserad av att skapa olika nätverk för

kontakt och förståelse. Det handlar om att skapa en attraktion i tematiken och utformningen som människor kan knyta an till.

HC: Hur förhåller du dig till samtidskonstens senaste strömningar? Jag tänker då främst på ett slags återupptäckt intresse för vad objekten omkring oss har att säga, och då oberoende av det mänskliga subjektet.

BK: Det finns, även om jag inte är direkt insatt i dessa ny-gamla tanketraditioner, något att hämta i det du pratar om. Tanken på att det i materialiteten finns kunskap som inte visar sig genom andra uttryck tror jag är en betydelsefull insikt för konstnärer. Det är lite detta jag försöker säga med **Vi fortsätter BBDG**, att i den här historien spelar verkligen sakerna i sig själva en viktig roll. Alla de produkter som var med och skapade historien om Borg får inte glömmas bort, människor investerade sina känslor i dem, och då fick de ett annat värde. Det är genom alla de här prylarna som det förhållande mellan publik och artefakt som jag nyss talade om kan uppstå. De skapar möjlighet till ett nytt samtal, som inte tar hänsyn till redan etablerade föreställningar om det materiella.